

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2026 r.

Pan
Dr Karol Nawrocki
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

jako polskie podmioty oczekujące równych, europejskich warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zwracamy się do Pana Prezydenta z apelem o podpisanie uchwalonej przez Sejm 27 marca 2026 roku ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości, która dotyczy największych polskich firm – kluczowych dla gospodarki (tzw. Jednostek Zainteresowania Publicznego – JZP) – oraz ich dostępu do niezbędnych, wysokiej jakości usług. Firm, które dla zachowania globalnej konkurencyjności potrzebują większej elastyczności działania, przy jednoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

1. Naturalny krok po reformach – czas na pełną konkurencyjność.

Uchwalone przepisy deregulacyjne są logiczną konsekwencją uporządkowania rynku audytu 8 lat temu. Dzięki zbudowaniu silnego systemu nadzoru dziś możliwa jest likwidacja „gold platingu” i przywrócenie pełnej – w porównaniu do całej Unii Europejskiej – konkurencyjności polskich JZP.

2. Równe zasady dla polskich JZP w UE.

Ustawa usuwa nadmierne krajowe ograniczenia i przywraca standard unijny eliminując sytuację, w której polskie spółki na rodzimym rynku kapitałowym działają w bardziej restrykcyjnym otoczeniu niż ich zagraniczni rywale.

3. Niższe koszty i większa efektywność działania.

Firmy JZP zyskają możliwość korzystania z usług swojego audytora w szerszym zakresie, co obniży koszty, uprości procesy i zwiększy efektywność – szczególnie w przypadku jednostek działających międzynarodowo. Przy czym ustawa nie wprowadza rozwiązań, które pozwalałyby naruszać niezależność audytora.

4. Bezpieczeństwo rynku i jasne granice usług.

Zmiana nie osłabia nadzoru i nie powoduje żadnych uszczerpków dla budżetu państwa – system kontroli (PANA, KNF, komitety audytu w JZP, limity wynagrodzeń) jest i pozostanie w pełni skuteczny. Co kluczowe, ustawa nie usuwa zakazu świadczenia przez audytora usług podatkowych dla badanej JZP, ponieważ wynika on z obowiązującego prawa UE.

5. Rozwój rynku bez szkody dla mniejszych audytorów.

Zmiana nie uderza w mniejszych audytorów. Daje im natomiast większe możliwości zdobycia nowych kompetencji oraz zbudowania wysokiej jakości kadr – przez co zwiększy dostępność usług dla JZP. Odblokowanie potencjału mniejszych firm przełoży się na rozwój gospodarki i eksportu usług.

W świetle powyższych argumentów wdrożenie przedmiotowej ustawy jest działaniem właściwym i potrzebnym – wzmacnia ona konkurencyjność polskiej gospodarki i rynku kapitałowego, usuwa zbędne bariery regulacyjne i jednocześnie zachowuje pełne bezpieczeństwo. Dlatego raz jeszcze zwracamy się do Pana Prezydenta z uprzejmą prośbą o podpisanie ustawy o zmianie ustawy z dnia 27 marca 2026 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości.

Poniżej przedstawiamy naszą rozszerzoną argumentację:

Ustawa, o której podpisanie zwracamy się do Pana Prezydenta dotyczy zmiany ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości (projekt UDER94, druk sejmowy nr [2292](#), druk senacki nr [671](#)). Proponowane rozwiązania odzwierciedlają postulaty sformułowane przez szerokie grono uczestników rynku w tym organizacje reprezentujące przedsiębiorców i emitentów oraz wpisują się w kierunek zapewnienia spójności krajowych regulacji z ramami obowiązującymi w Unii Europejskiej. Choć odnosi się ona do ustawy o biegłych rewidentach, to przede wszystkim będzie mieć znaczenie dla pełnego wykorzystania potencjału całej polskiej gospodarki oraz wyrównania szans rodzimych firm będących Jednostkami Zainteresowania Publicznego (tzw. JZP, czyli np. banków, czy spółek notowanych na GPW) w konkurencji, szczególnie na rynkach zagranicznych. Dlatego właśnie, jako przedstawicielom przedsiębiorców, inwestorów oraz firm korzystających z usług firm audytorskich, zależy nam na poparciu tej zmiany przez Pana Prezydenta.

Jej istotą jest usunięcie krajowej nadregulacji wobec powszechnie obowiązujących przepisów unijnych: tzw. „białej listy” dodatkowych usług dozwolonych dla audytorów badających sprawozdania Jednostek Zainteresowania Publicznego (tzw. JZP, czyli np. banków, czy spółek notowanych na GPW) i pozostawienie ujętej w przepisach UE „czarnej listy” zakazanych usług dodatkowych. Jest to rozwiązanie regulujące działalność zaledwie 48 firm audytorskich zajmujących się badaniem JZP, ale za to przede wszystkim dające nowe, większe możliwości niemal 1200 polskim firmom będącym JZP - które wreszcie będą mogły bez krajowych obostrzeń działać na takich samych zasadach, jak konkurenci za granicą. Obecnie funkcjonujące w Polsce rozwiązanie jest bowiem najbardziej restrykcyjnym rozwiązaniem w całej Unii Europejskiej; zakłada ono bowiem, że badana JZP może zamawiać od swojego audytora jedynie 10 rodzajów ściśle określonych dodatkowych usług wynikających z „białej listy”, a pozostałych już nie. W innych krajach Unii obowiązuje „czarna lista” zawierająca listę usług, jakich JZP nie mogą zamawiać od swojego audytora. Pozostałe usługi są dozwolone, jeśli nie naruszają niezależności badania sprawozdania finansowego.

1. Zwiększenie konkurencyjności polskich firm

To, jak obecny stan utrudnia i zwiększa koszty działania firmom, staje się oczywiste, gdy weźmie się pod uwagę grupy kapitałowe JZP funkcjonujące w różnych jurysdykcjach (krajach) – w tym w Polsce. Okazuje się wówczas, że w rzeczywistości obowiązują je dwa, zupełnie odmienne, reżimy prawne „biała lista” usług dozwolonych (w Polsce) oraz „czarna lista” usług zabronionych (poza Polską). Podleganie jednocześnie tym dwóm wykazom powoduje, że rodzą się poważne i trudne do rozstrzygnięcia wątpliwości co do tego, czy można, czy nie można zatrudnić „własnego” audytora, który bada sprawozdanie finansowe, do innych usług (do podjęcia takiej decyzji wystarczyłoby tymczasem w zupełności obowiązująca europejska „czarna lista”, która wystarczająco określa jakich usług nie można łączyć z badaniem sprawozdania finansowego). Skorzystanie z audytora do dodatkowych usług to niższy koszt dla JZP - bo część niezbędnych przygotowań wykonał on już w trakcie podstawowego badania sprawozdania finansowego. Zatrudnienie innego audytora to konieczność pokrycia kosztów jego przygotowań. Trzeba też zaznaczyć, że polscy audytorzy dzięki zmianie przestaną być krępowani krajowymi przepisami, które dziś wręcz uniemożliwiają im eksport usług poza Polskę.

I rzecz ostatnia, lecz równie ważna - tych prawie 1200 firm będących JZP to lokomotywy polskiej gospodarki, największe spółki mające znaczący wkład w PKB naszego kraju. Większość z nich tworzy fundamenty krajowego rynku kapitałowego, który dzięki zmianie przestanie negatywnie odróżniać się na tle innych rynków unijnych. Te firmy nie są wyłącznie płatnikami podatków, ale liderami innowacyjności wprowadzającymi nowe technologie, zatrudniającymi dziesiątki tysięcy pracowników - mają więc poważne znaczenie systemowe. Dlatego usprawnienie ich działalności pod każdym względem leży w interesie Polski.

2. Nadzór i kontrola rynku nie zostaną osłabione

Co istotne, zmiana kreowana przez ustawę nie zagrazi bezpieczeństwu obrotu gospodarczego. Fundamentem tego bezpieczeństwa nie jest pojedyncza ta lub inna lista, ale zbudowany w ciągu ostatnich lat silny, wielopoziomowy system nadzoru - w tym powstała w tym czasie Polska Agencja Nadzoru Audytowego. Gruntowna przebudowa mechanizmów kontroli rynku audytu, jakiej dokonano jakiś czas temu dziś daje pożądane owoce, spełniła swoje zadanie. Dzięki niej zostały na nowo skonstruowane procesy nadzoru, zbudowano w pełni bezpieczny system – mając wsparcie takich narzędzi można odblokować potencjał polskich przedsiębiorstw przez uporządkowanie przepisów i usuwanie „gold platingu”.

Obecnie firma audytorska

- Podlega nadzorowi Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (PANA) – wszystkie największe, czyli „wielka czwórka” i kilkanaście następnych co do wielkości firm audytorskich badających JZP, jest kontrolowanych corocznie; wszystkie pozostałe tej grupy co najmniej raz na trzy lata. W 2025 r. przeprowadzono 27 kontroli tych 48 firm.

- Jest zobowiązana stosować prawo i standardy zawodowe, w szczególności kodeks etyki, który jest dużo bardziej restrykcyjny w przypadku badań JZP niż nie-JZP oraz standardy kontroli jakości, co zmusza ją do nieustannej weryfikacji i potwierdzania jej niezależności w badaniu – co jest też kontrolowane przez PANA.
- Jej wynagrodzenie za usługi inne niż badanie sprawozdania finansowego danej JZP nie mogą przekroczyć 70 proc. średniej z trzech lat za badania sprawozdań finansowych tej JZP (limit wynagrodzenia – tzw. „fee cap”).
- Przychody firmy audytorskiej od badanej JZP nie mogą przekroczyć 15 proc. sumy przychodów w skali roku.
- Na każdą dodatkową usługę firma audytorska musi uzyskać zgodę Komitetu Audytu badanej JZP.
- W przypadku naruszenia przepisów dotyczących niezależności audytora badanie sprawozdania finansowego jest z mocy prawa nieważne – co miałyby katastrofalne skutki zarówno dla firmy audytorskiej, jak i JZP. Jest to sankcja tak bolesna, że żadna JZP i firma audytorska nie doprowadziły dotąd w historii polskiego nadzoru do jej zmaterializowania.

Z kolei badana Jednostka Zainteresowania Publicznego:

- Podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
- Ma obowiązek posiadania Komitetu Audytu w ramach Rady Nadzorczej. Większość członków komitetu audytu, w tym przewodniczący, musi być niezależna od JZP (szczególnie podmioty finansowe).
- Członkowie Zarządów i Rad Nadzorczych (w tym Komitetów Audytu) odpowiadają osobiście za realizowane czynności m. in. składając corocznie formalne oświadczenie o niezależności audytora.
- Komitet Audytu określa politykę świadczenia usług dodatkowych, kontroluje i ocenia niezależność firmy audytorskiej na każdym etapie badania sprawozdania finansowego oraz wydaje zgodę na świadczenie każdej, nawet najprostszej usługi dodatkowej.

Należy podkreślić, że obowiązujące regulacje w zakresie tzw. „białej listy” były kształtowane w odmiennych realiach gospodarczych i instytucjonalnych, w okresie budowania podstaw systemu nadzoru audytowego w Polsce. Od tego czasu system ten uległ istotnemu wzmocnieniu – zarówno pod względem organizacyjnym, jak i operacyjnym – co znajduje odzwierciedlenie m.in. w intensyfikacji działań kontrolnych, poszerzenia wykorzystania narzędzi analitycznych oraz efektywnej współpracy pomiędzy organem nadzoru a samorządem zawodowym.

W konsekwencji obecny poziom dojrzałości nadzorczej pozwala na bardziej elastyczne kształtowanie regulacji rynku usług audytorskich, bez uszczerbku dla standardów niezależności i jakości audytu. Proponowane zmiany sprzyjają zwiększeniu dostępności wysokiej jakości usług oraz ograniczeniu kosztów operacyjnych. Jednocześnie przyczyniają się do zapewnienia większej spójności krajowych regulacji z rozwiązaniami funkcjonującymi na poziomie Unii Europejskiej.

3. Wpływ na finanse państwa i rynek usług audytowych

Zmiana zawarta w ustawie nie będzie mieć negatywnego wpływu na dochody Skarbu Państwa. Przede wszystkim funkcjonująca unijna „czarna lista” nadal nie pozwoli audytorowi na doradztwo podatkowe, prowadzenie ksiąg rachunkowych, audytu wewnętrznego, sporządzanie wycen, wdrażanie systemów informatycznych, usługi prawne. Nadal nie będzie więc możliwe, by audytor przez cały rok np. doradzał podatkowo, a potem przy badaniu rocznego sprawozdania oceniał efekty tego doradztwa, czyli – swoją własną pracę. Ponadto wynagrodzenie audytorów za usługi inne niż badanie sprawozdania finansowego nadal będzie ograniczane przez restrykcyjny, unijny limit wynagrodzeń tzw. „fee cap”. Nie ma także ryzyka zdominowania rynku – tylko jedna firma audytorska z 48 ogółem badających JZP ma przychody niewiele większe niż 15 proc. całego rynku.

Można za to się spodziewać, że uelastyczniając możliwości po stronie JZP oraz uwalniając potencjał polskich firm, doprowadzając do eksportu usług audytowych (dzięki zrównaniu przepisów z unijnymi) pośrednio dojdzie do zwiększenia wpływów podatkowych, jako że firmy rozwijające się zaczynają generować wyższe dochody.

Należy również podkreślić, że podniesienie standardów funkcjonowania rynku audytorskiego przyczyniło się do wzrostu zaufania do świadczonych usług, a tym samym do osiągnięcia poziomu dojrzałości rynku i rozwoju gospodarczego, który uzasadnia wprowadzenie proponowanych zmian. Warto również zaakcentować, że ustawa znajduje szerokie poparcie instytucjonalne, w tym ze strony Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego co dodatkowo potwierdza zasadność i rynkowy charakter proponowanych rozwiązań.

Z tych wszystkich względów oraz mając na uwadze deregulacyjne podniesienie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, zwracamy się o wsparcie tego projektu i doprowadzenie do jego wejścia w życie. Polska gospodarka w dobie rosnących napięć oraz coraz to nowych wyzwań technologicznych powinna mieć zapewnione jak największe wsparcie i mieć szanse nie mniejsze niż zagraniczni rywale.

Joanna Makowiecka-Gatza
Prezes
Pracodawców RP

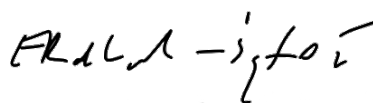
Prezydent Konfederacji
Lewiatan

dr Tadeusz Białek
Prezes Związku
Banków Polskich

dr Mirosław Kachniewski
Prezes Stowarzyszenia
Emitentów Giełdowych

Ewa Radkowska – Świętoń
Prezesa Stowarzyszenia Niezależnych
Członków Rad Nadzorczych

Waldemar Markiewicz
Prezes Zarządu
Izba Domów Maklerskich

Sygnatariusze:

Jesteśmy najstarszą organizacją zrzeszającą pracodawców. Działamy od 1989 roku. Reprezentujemy firmy: producentów, przedsiębiorców, pracodawców, inwestorów i innowatorów. Stawiamy sobie za cel tworzenie państwa przyjaznego pracodawcom, ale w poszanowaniu praw pracowniczych. Aktywnie działamy w pracach Rady Dialogu Społecznego. Jako organizacja reprezentatywna mamy możliwość wpływu na stanowienie dobrego prawa w Polsce. Przedstawiciele naszej organizacji są wszędzie tam, gdzie dzieje się coś ważnego dla biznesu, a także pracodawców. Uczestniczymy w obradach sejmowych i senackich komisji, jesteśmy aktywni w różnych decyzyjnych oraz doradczych gremiach administracji państwowej, jak również regionalnej. Naszą siłą są racje i argumenty prezentowane politycznym i ekonomicznym decydentom oraz liczba różnorodność naszych członków.

www.pracodawcyrp.pl

Konfederacja Lewiatan jest wpływową polską organizacją biznesową. Dzięki jej działalności przedsiębiorcy mają możliwość oddziaływania na kształt prawa, prowadzenia dialogu z administracją publiczną oraz korzystania z narzędzi wspierających rozwój działalności gospodarczej. Organizacja reprezentuje firmy członkowskie na poziomie krajowym oraz w Unii Europejskiej. Posiada stałe przedstawicielstwo w Brukseli i jako jedyna organizacja z Polski należy do Business Europe – największej europejskiej organizacji biznesu. Jest również członkiem Business at OECD. Skupia ponad 4100 firm zatrudniających łącznie ponad milion pracowników.

www.lewiatan.org

Związek Banków Polskich to samorządowa organizacja banków działająca na podstawie ustawy o izbach gospodarczych z 30 maja 1989 roku, powołana do życia

w styczniu 1991 roku. Członkostwo w ZBP ma charakter dobrowolny. Członkami Związku mogą być: banki oraz oddział instytucji kredytowej lub oddział banku zagranicznego działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie prawa polskiego.

Celem Związku jest reprezentowanie i ochrona wspólnych interesów członków Związku przez podejmowanie i wspieranie działań na rzecz tworzenia warunków rozwoju banków i polskiej gospodarki we współdziałaniu z organami Państwa i nadzorcami, organami Unii Europejskiej oraz w ramach współpracy międzynarodowej, a także uczestniczenie w dialogu społecznym i dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat działalności banków oraz ich roli w zrównoważonym rozwoju gospodarczym kraju.

W szczególności do zadań Związku należy tworzenie sprzyjających warunków organizacyjnych i prawnych rozwoju sektora bankowego, podejmowanie działań na rzecz rozwoju instytucji infrastruktury obsługującej sektor bankowy oraz organizowanie współdziałania banków w tym zakresie, a zwłaszcza dotyczących: rozliczeń pieniężnych i usług bankowych, w tym ich cyfryzacji, standaryzacji instrumentów rynków finansowych, wymiany informacji bankowej i gospodarczej, bezpieczeństwa banków i przeciwdziałania cyber zagrożeniom oraz wykorzystywania banków w działalności przestępczej, szkolnictwa bankowego i badań nad bankowością, kształcenia kadr bankowych oraz kształtowania norm etycznych w bankowości i ich popularyzacji. Od początku Związek działa według dewizy: to co jest dobre dla gospodarki i społeczeństwa, jest również dobre dla banków, a to, co szkodzi stabilności sektora, godzi w naszą gospodarkę, w stabilne zasilanie jej krwioobiegu

www.zbp.pl

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych to organizacja dbająca o rozwój polskiego rynku kapitałowego oraz reprezentująca interesy spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Służy środowisku emitentów wiedzą i doradztwem w zakresie regulacji rynku giełdowego oraz praw i powinności uczestniczących w nim spółek. Będąc organizacją ekspercką, zmierza do szerzenia i wymiany wiedzy umożliwiającej rozwój rynku kapitałowego i nowoczesnej gospodarki rynkowej w Polsce. Stowarzyszenie istnieje od 1993 roku, oferując spółkom członkowskim pomoc i konsultacje w zakresie wymogów prawnych, regulacji rynku, relacji inwestorskich.

www.seg.org.pl

Stowarzyszenie Niezależnych Członków Rad Nadzorczych powstało w 2019 roku. Nasze cele to: aktywizacja i integracja środowiska niezależnych członkiń i członków rad nadzorczych, promowanie zasad ładu korporacyjnego, zwiększenie zaufania do organów nadzoru spółek publicznych, rozwój zawodowy i przygotowanie członkiń i członków rad nadzorczych na wyzwania technologiczne i społeczne. Realizujemy je poprzez podnoszenie wiedzy i kwalifikacji członków zarówno we współpracy z uznanymi specjalistami z zakresu prawa, finansów, zarządzania ryzykiem, technologii informatycznych, jak i w ramach wymiany doświadczeń między członkami. Bierzymy aktywny udział w pracach legislacyjnych w zakresie szeroko pojętego corporate governance.

www.sncrn.org

Izba Domów Maklerskich jest największą niezależną samorządową organizacją firm inwestycyjnych. Reprezentujemy 19 członków: 7 największych banków (biura maklerskie) i 12 firm inwestycyjnych, którzy łącznie odpowiadają za 99 proc. wolumenu obrotu lokalnego (akcjami, obligacjami, kontraktami terminowymi) na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie wśród lokalnych członków Giełdy.

Misją Izby jest wspieranie rozwoju rynku kapitałowego służącego pozyskiwaniu kapitału przez przedsiębiorstwa dla wzrostu gospodarczego i zwiększania zamożności społeczeństwa. Izba występuje w roli Rzecznika Rynku Kapitałowego – prezentuje publicznie rekomendacje i opinie mające wpływ na konkurencyjność i efektywność rynku kapitałowego. Jesteśmy głosem branży maklerskiej – pracujemy na rzecz rozwiązań prawnych służących umacnianiu konkurencyjności polskiego rynku kapitałowego, prowadzimy działalność szkoleniową dla zwiększenia poziomu profesjonalnego pracowników firm inwestycyjnych, organizujemy konferencje promujące rozwój rynku kapitałowego.

Współpracujemy z rządem i organizacjami rynku kapitałowego na rzecz wsparcia rozwoju konkurencyjnego otoczenia regulacyjnego i warunków biznesowych. Izba jest członkiem European Forum of Securities Associations.

Izba Domów Maklerskich funkcjonuje w oparciu o: Ustawę o obrocie instrumentami finansowymi. Ustawę o izbach gospodarczych z 30 maja 1989 r. Statut Izby Domów Maklerskich. Przynależność do IDM jest dobrowolna.

www.idm.com.pl